

MARIBORSKI

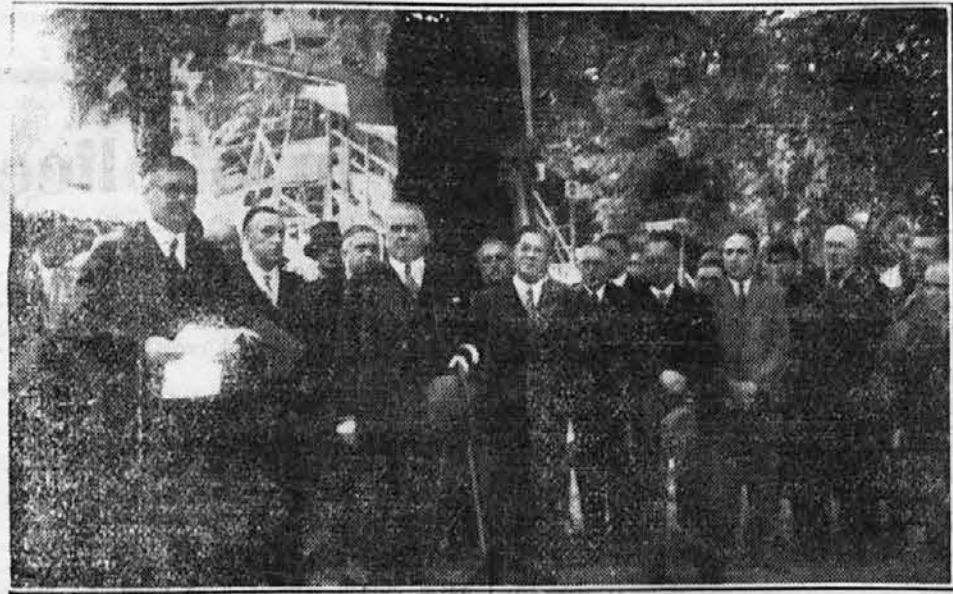
VEČERNIK

Cena 1 Dir

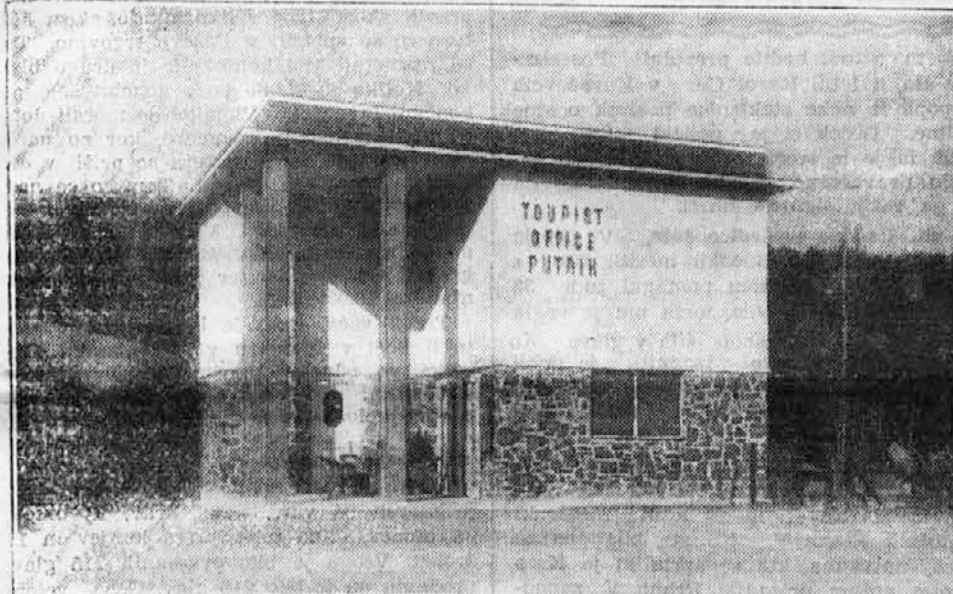
„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11, tel. 2440 in 2455 / Ljubljana, Knaf-
ljeva ul. 5, tel. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126. / Izhaja razen nedelje in praznikov
vsak dan in stane mesečno dostavljen na dom 12 Din, prejeman v upravi ali po pošti
10 Din. / Oglasi po ceniku. / Oglase sprejemata tudi uprava »Jutra« in »Sloven-
skega Naroda« v Ljubljani. / Poštni čekovni račun št. 11.409. / Posamezna števil. 1 Din.

Slovesna otvoritev Mariborskega tedna

Lepa svečanost v št. Ilju

Maribor, 5. avgusta.

O delu naše mariborje Turjsko prometne
zveze, ki je pod vodstvom aginega pred-
sednika g. dr. Jančiča in ravnatelja g.
Loosa za naš turizem storila že izredno
mnogo, je skoraj da odveč pisati. Njeno
obsežno delo dokazujejo propagandni
paviljoni na skoraj vseh obmejnih točkah
njenegega področja, prav tako lični propa-
gandni kioski v samem mestu, ki so prvi
te vrste v slovenskih krajih sploh, in tudi
tursko prometno propagandni oddelke na
»Mariborskem tednu«, kjer so dostojno
zastopana vsa naša zdravilišča, višinska
letovišča in drugi turski prometni kraji.

Kot zastopnica Putnika v Mariboru je
doslej nekaj z lastnimi sredstvi in deloma
s podporami zgradila že več ličnih obme-
jnih paviljonov, ki ne služijo le njenemu
ugledu, nego ugledu vse naše države, saj
so pri vtisu tujcev ob vstopu v državo
vedno najodločilnejši. V teh paviljoni-
h je tujcem na razpolago vse potrebno infor-
mativno in propagandno gradivo, imajo
tudi menjalnice in vse drugo, s čemur je
gosta potrebno oskrbiti pri vstopu v tujo
državo.

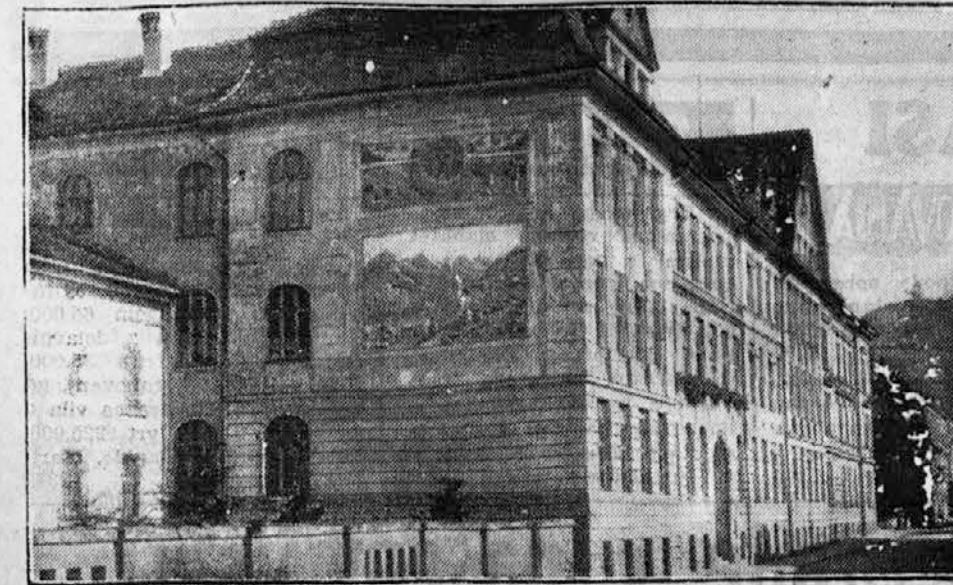
Ena najvažnejših vhodnih točk v naše
kraje, ki jo letno pasira več deset tisoč
avtomobilov in obenem tudi skoraj da
najvažnejša naša tranzitna cesta, je prav
gotovo ona ki preko št. Ilja in Maribora
veže Dunaj s Trstom. Mariborska Turjsko
prometna zveza je njeno važnost pravilno

ocenila še pred leti, ko je v zasilnem pa-
viljonu otvorila svojo podružnico, vendar
pa so se prostori kaj kmalu pokazali kot
pomankljivi in nezadostni za ogromni
promet na tej važni naši turjsko prometni
postojanki. Kljub ogromnim stroškom, ki
so zlasti občutni sprico malih dotacij, ki
jih zveza prejema, se je vendar odločila
še pred dvema letoma za zgradbo novega
paviljona, ki ga je lani pričela graditi in
bi moral biti dovršen še pred začetkom
letošnje turistične sezone, a so pravo-
časno dovršitev žal nekatere ovire prepre-
čile. Nedavno je bil paviljon končno
dograjen in včeraj po blagoslovu ob nav-
zočnosti številnih najuglednejših zastopni-
kov naše javnosti svečano izročen pro-
metu.

V novem paviljonu, ki ima za uradni-
štvo tudi stanovanjske prostore, bo ura-
doval zvezin uradnik, ki bo tujcem noč in
dan z vsemi potrebnimi informacijami na
razpolago. V paviljonu je tudi menjalnica,
ki je zanj od pristojnega ministrstva
zveza dobila koncesijo, tako da bo tujcem
vedno v vsakem oziru ustrezno. Sama
zgradba je izredno lična in je gotovo ena
najlepših na naših obmejnih točkah.

Delo naše agine Turjsko prometne
zveze ne zasluži le javno pohvalo, nego
tudi priznanje in podporo vseh oblastev,
ki naj bi ji s čim večjimi dotacijami omo-
gočila nadaljnji razvoj tako lepo začetega
dela.

Glavno razstavno poslopje

Mariborski teden v razmahu

Že prva dva dni je beležil Mariborski teden rekorden poset —
Letošnje razstave zbujaajo vsestransko zanimanje in žanjejo splo-
šno priznanje

Letošnja prireditev Mariborskega tedna je nadkrilila vsako pričakovanje.
Tako v organizatoričnem kakor v nazornem podajanju razvoja in stanja mari-
borskega gospodarskega življenja, ustvarjanja in nehanja, je letošnji Maribor-
ski teden na višku. Tujci, ki so si ogledali razstave in prireditve prvih dveh dni,
so polni hvale in priznanja in s precejšnjo zavistjo ugotavljajo, da se maribor-
ska revija v času, ko se druge slične prireditve z neprimerno večjimi sredstvi in
s tradicijo bore z vedno večjimi težavami in od leta do leta izgubljajo na svojem
nivoju, od leta do leta dviga na višjo, zavidanja vredno stopnjo. To je pač naj-
boljši dokaz, da je Mariborski teden zgrajen na solidni osnovi in da se bo, ako
mu bodo tudi v bodoče posvetili svoje moči dosežanji poštrevovalni delavci, dvig-
nil na stopnjo institucije, za katero bodo zavidala Maribor mnogo večja naša
mesta.

Poleg resnega, ustvarjajočega dela na polju narodnega gospodarstva ob naši
severni državni meji pa ima letošnji Mariborski teden tudi celo revijo prireditev

Za zabavo in židano voljo

Atraksije, ki jih Maribor še ni videl: živi bik s šestimi
nogami, 210 kg težka 26 letna mladenka, vedeževalke,
astrologi, opičnjaki, anatomska razstava, železnica
strahov, stena smrti itd., itd.

Mimo številnih in poučnih razstav je
na letošnjem Mariborskem tednu poskrblje-
no za vsestransko zabavo in židano voljo.
Vse je združeno v pravem pomenu reka:
»Koristno s sladkimi«. Na račun pride staro
in mlado. Prav zato pa je tudi letošnji zabav-
ni park Mariborskega tedna od otvoritve do-
bno obiskan in vsakdo, kdor je videl leto-
šnje atrakcije, navdušen zapušta zabavišče
in pripoveduje svojim prijateljem in znan-
cem o njih na dolgo in široko.

Tobogan in avtodrom, ki sta bila lani še
senzacija in zelo privlačni atrakciji sta zara-
di drugih atrakcij, ki jih še Mariborčani ni-
so videli, potisnjena nekoliko v ozadje. Ven-
dar pa imata še mnogo prijateljev, zlasti
mlajšega spola. Nekako v ospredju je na
letošnjem Mariborskem tednu

Železnica strahov,

ki v resnici pretresa možeg in živce starim
in mladim, ki potujejo za kratek čas po njej.
Preplašen in bledih obrazov izstopa iz vozi-
škov ženski svet in otroci. O velikem in pre-
stanem strahu pa pričajo včasih »mlakice«
v vozičkih. Saj res ni šala, če vidiš vstajati
mrličje iz grobov, če zamahne v popolni temi
po tebi z nabrušeno koso bela smrt, če pre-
že na tebe strahotne pošasti s svojimi žar-
čimi žreli, če te poboja oboženec s svojimi
nogami, če ti švigajo mimo glave bliski in
strele, če te hočejo napasti razbojniki z na-
perjenimi samokresi in golimi noži in če pri-
dejo nad tebe še razne druge grozote in stra-
hote. Za pomirjenje svojih razgretih živcev
pa lahko obiščeš prvo

J. Loos

ravnatelj mariborskega »Putnika« in
tajnik Mariborskega tedna

JUGOSLOVENSKO VEDEŽEVALKO

Ki ti bore z roke preteklost in bodočnost,
vse od rojstva do hladnega groba. Ženski
spol je navdušen za njene prerokbe, pa tudi
marsikateri moški smukne k njej po srečo
in ljubezen.

Čepprav je postavljen paviljon za

ANATOMSKO RAZSTAVO

na zabavišču, vendar so vsi razstavljeni po-
snetki silno poučni in zanimivi, zlasti za na-
še podeželsko ljudstvo. Pa tudi marsikateri
meščan ima ugodno priliko, da se seznani s
skrivnostmi človeškega stvarstva, življenja
in konca. Razstava obsega dva oddelka in je
vstop dovoljen le odraslim. Ko ste si ogleda-
li anatomska razstavo, pa stopite za trepo-
tek še na obisk k

210 KG TEŽKI TEREZITI.

Ki vas bo zelo ljubezljivo sprejela v svoji
nagajni paviljonu. Dovedena vaju bo, da je no-

dna sestra pred kratkim umrla »debele Ro-
ze«, da je stara 26 let in da je vkljub vsem
raznim neprilikam in težavam svojega živ-
ljenja zadovoljna. Nekako pomilovalno se
ozira po svojih življenjskih tovarišicah, z go-
spodi pa je silno prijazna in vsakemu pove
na uho skrivnost, ki pa je ne moremo obelo-
daniti. Ne bo vam žal, zlasti moškim ne, če
stopite za trenutek k njej na obisk. Prav
tako vam ne bo žal, če si ogledate pravo ču-
do matere narave, živega

Alfonz Gilly

Blagajnik Mariborskega tedna

Mednarodni amaterski plesni turnir

Sijajno uspeła najelitnejša prireditev letošnjega Mariborskega tedna — Ples kot sport
Najboljši jugoslovanski par sta Bečičeva iz Zagreba

Najelitnejša prireditev letošnjega Mari-
borskega tedna je bil nedvomno mednarod-
ni amaterski plesni turnir, ki se je vršil v
sobotno zvečer v veliki unionski dvorani.
Za turnir je bilo izredno veliko zanimanje.
Prostorno unionsko dvorano so zasedli
mladi in stari ljubitelji plesa in sta prire-
ditev počastila mimo drugih oddelčnih go-
stov tudi ban dr. Dinko Puc in podban dr.
Pirkmajer.

Vodstvo turnirja je bilo v rokah znanega
mariborskega plesnega učitelja g. Ludvika
Simončiča, ki je posvetil prireditvi poseb-
no skrb. Prav njemu se moramo Maribor-
čani zahvaliti, da je bil program turnirja
bogat in da je prireditev naravnost sijajno
uspeła. Žirijo so tvorili: mestni župan dr.
Lipold, ravnatelj Loos, višji sodni svetnik
dr. Grafenstein in inž. Wolf, oboja iz Gradca.
Za turnir se je prijavilo 10 parov, in ei-
cer: Ivan Kendu in Rla Rögerjeva iz Ljub-
lane, Marijon Seunigg in Strodnerjeva iz
Ljubljane, Weiss in Kastnerjeva ter brat
in sestra Bečičeva iz Zagreba, Rieben von
Riebenfeld in Brucknerjeva, Hans Wogg in
Inge Zieglerjeva, Robert Haus in Grte
Spalkjeva, Robert Skalka in ga. Grieden-
kejeva iz Gradca, Trubač in Veitnska iz
Prage ter dr. Helmut Schreiner in Grete
von Grafenstein iz Gradca

Prireditve je otvoril mestni župan dr.
Lipold. V svojem otvoritvenem nagovoru
je naglašal pomen prireditve, izrazil vse-
leje na tem, da se vrši turnir v Mariboru in
toplo pozdravlja vse goste in tujce. Vodja
turnirja, plesni učitelj g. Simončič pa je
nato pojasnil način tekmovanja, ki naj
gledalci lahko se prvi dan spoznajo s plesom.

Rudolf Golouh

mariborski podžupan in podpredsednik
Mariborskega tedna

BIKA S ŠESTIMI NOGAMI.

Ki ga je prignal na Mariborski teden: mali
posesnik Emil Kolač iz Vojvodine. Bik ima
na sebi interesantne pojave, ki so jih prou-
čevali že zagrebški univerzitetni profesorji.
Za vratom na hrbtu sta mu zrasi dve, pre-
cej dobro razviti nogi, tako, da jih ima v re-
snici šest. Je marogaste barve, star leto dni
in 250 kg težak. Je silno krotek, čim pa za-
gleda žensko, se mu takoj naježi dlaka. Toda
vkljub temu naj si ga ogledat tudi ženski svet.
Veliko veselja pa pripravljajo ves dan otro-
kom

RAZSTAVLJENE OPICE

v opičnjaku, ki jim dela veselo družbo ame-
rikanski medved v tovarišiji dveh uralskih
mačk. Svojo srečo boste izvedeli tudi v pa-
viljonu za

ASTROLOGIJO.

če verjamete v zvezde. Pri jezičku silno spre-
tna mlada vedeževalka vas bo razveselila,
če boste čim večkrat zasakali sonce, luno
in zvezde. Zanimiv je prav tako ljubavni
avtomat, ki ga pa zlasti nezvestim zakon-
skim možem v spremstvu svojih boljših po-
lovic nikakor ne priporočamo.

Posebnost letošnjega zabavnega parka je
tudi

STENA SMRTI

Voznja na motornem kolesu na notranji
strani valja gre človeku na živce. Toda če
tudi ste slabši živce, ogledajte si to atrakci-
jo in ne bo vam žal. Tudi je na zabavišču
več kegljišč in raznih komedijantov, ki
skrbijo za najboljše razpoloženje vseh ob-
iskovalcev. Po resnici: nam povem, ne bo
vam žal, če obiščete letošnji Mariborski
teden in vse njegove prireditve ter
atraksije.

Posamezni pari so startali v treh kate-
gorijah. V b) kategoriji so startali vsi tri-
je jugoslovanski pari: Kenda-Rögerjeva,
Seunigg — Strodnerjeva in Weiss — Ka-
sterjeva; v a) kategoriji brat in sestra Be-
čičeva iz Zagreba, Riebenfeld — Bruckner-
jeva, Woog — Zieglerjeva in Haus — Spa-
lkejeva, v mariborski kategoriji pa so se
pomerili pari: Skalka — Fridenkejeva iz
Gradca, Trubač — Veitnskanova iz Prage in
dr. Schreiner — Grafensteinova iz Gradca.
Vsak posamezni par je zaplesal po tri mo-
derne plesne. Žirija je imela težavno delo,
ker so se posamezni pari potrudili in so
predvajali predpisane plesne v elegantni
gracioznosti, finesi in ritmu, ki je prese-
netil vse navzoče gledalce, ki niso stedi-
li z burnim priznanjem in aplavzom.

Prva mesta so si priborili tujci pari in je
dobil prvo nagrado par Skalka — Friden-
kejeva iz Gradca. Najboljši jugoslovanski
par pa sta bila brat in sestra Bečičeva iz
Zagreba. Darila, štiri krasne pokale, sta
razdelila zmagovalcem ga Ivanka Lipoldova
in ravnatelj Loos. Po razdelitvi daril je
ponovno nagovoril navzoče mestni župan
dr. Lipold, ki je toplo čestital zmagovalcem
in se iskreno zahvalil domačinom in tuj-
cem za sodelovanje. Plesnemu učitelju g.
Simončiču za sijajno in vzorno organizira-
no prireditve, ki je bila vsem gledalcem
sižno všeč.

Zmagovalni pari so po končanem turnir-
ju zaplesali poljubne plesne, ki so občinstvo
znova navdušili. Dolgotrajnega navdušenja
sta bila deležna zlasti češko-slovenska ples-
na previla in mazurka Trubač in Veitnska.

va. Sledila je nato splošna zabava, ki je potekala v najlepšem razpoloženju. Plesni turnir je prinesel veselje Mariborčanom novega navdušenja in pričakujemo, da bo na prihodnjem plesnem turnirju srečali tudi mariborske pare iz dobre in strokovne Simončičeve šole. Pokazal pa je, da imamo Mariborčani smisel za take elitne

Po prireditvah Mariborskega tedna

Slovenski kirurgi so imeli v soboto zvečer v splošni bolnišnici svoj kongres, na katerem so obravnavali pereča zdravstvena predavanja iz področja kirurgije. V temeljnih znanstvenih izklesanih predavanjih so obravnavali svojo temo prof. dr. Zelakar iz Ljubljane, primarij dr. Dernovšek iz Maribora, primarij dr. Minač iz Ljubljane, primarij dr. Černič iz Maribora, asistent dr. Vrtnjak iz Maribora, primarij dr. Merčun iz Ljubljane in primarij dr. Lavrič iz Ljubljane. Diskusija je mnoga vprašanja, ki so se razmotrivala, se jasneje osvetlila. V Mariboru zbrani številni kirurgi so si danes ogledali Marib. otok in Pohorje ter krasno urejeni Počitniški dom kraljice Marije na Pohorju.

Zbor obrtnikov je bil v nedeljo dopoldne v Narodnem domu. Občni zbor mariborskega obrtniškega združenja je imel v četrtek stanovske zavesti ter močne skupnosti. O delovanju združenja obrtnikov v Mariboru sta obširno poročala zasluzni predsednik M. Vahtar in mariborjski tajnik K. Koser. Poročila so se vzela z odobravanjem na znanje, obenem pa se je poudarjala potreba ostre borbe proti šušmarstvu. Ljubeleto letos ni bilo. Občnemu zboru je prisostvoval tudi

prireditve, ki jim da svoj značaj tudi oblika gledalcev, ker pa smo na prvem plesnem turnirju v Mariboru občutno pogrešali. Ne zaradi nas samih, marveč zaradi tujcev smo morali to javno omeniti. Prepričani smo, da se bo na prihodnjem plesnem turnirju pokazal Maribor tudi v svoji zunanji podobi.

obrotni referent dr. Mian Senkovič kot zastopnik mestne občine.

Naši fotoamaterji

V petek zvečer se je sestala žirija, v kateri so bili županja g. dr. Lipoldova, prof. Jirak, M. Japelj, Makso Kanc in Alfred Kralj, da določi nagrade fotoamaterskim razstavljalcem Mariborskega tedna. Nagrade, ki jih je bilo šestnajst, so dobili po vrstnem redu: Peter Kocijančič, Fotoklub Ljubljana, Roman Vales, Fotoklub SPD, Maribor, Vlado Cizelj, Fotoklub Zagreb, Branko Lus, Zagreb, Jože Kovačič, Skala Ljubljana, Marijan Pfeifer, Fotoklub Ljubljana, Ante Kornič, Fotoklub Ljubljana, Joško Kos, Maribor, Hrazdira Pavica, Fotoklub Ivanec, Ljubo Vidmajer, Fotoklub Zagreb, Janez Narenčič, Kranj, Toso Dabac, Fotoklub Zagreb, Dušan Čeh, Fotoklub Zagreb, Avgust Frajtič, Fotoklub Zagreb, dr. Ivo Frelih, Ljubljana, in Drago Simončič, Maribor. Nagrade so se odmerile z ozirom na posrečenost izbranega motiva in tehnično izvedbo.

Razstava psov

je zbudila veliko zanimanje. O otvoritvi in ocenjevanju poročamo obširneje v jutrišnji številki.

Mariborski sport

Mogočna manifestacija jugoslovenskega kolesarstva in motorizma v Mariboru

Proslava 15. letnice slovenskega kolesarskega in motociklističnega kluba »Peruna« ob številni udeležbi slovenske obsejne javnosti

Včeraj dopoldne je bil naš Maribor v znamenju proslave 15. letnice slovenskega kolesarskega in motociklističnega kluba »Peruna«, ki uživa ne samo v Mariboru, marveč sploh na naši severni meji spoštuje simpatije nacionalnega prebivalstva. V okvirju proslave 15. letnice so se dopoldne vršile medklobske in klubske kolesarske in motociklistične dirke, ki so pokazale moč in spretnost slovenskih kolesarjev in motociklistov. Zaradi slabega vremena v jutranjih urah udeležba morda ni bila taka, kakor bi pravzaprav morala biti, vendar pa je bila taka, kot jo doslej še nismo videli v našem mestu. Že davno pred napovedano uro se je zbralo na startu pred umonko pivovarno na Aleksandrovi cesti okrog 2000 ljudi, da vidijo start »Perunašev« in članov drugih slovenskih klubov v jubilejni dirki. Kolesarji so dirkali v dveh skupinah, dočim so motociklisti startali v Zgornji Sv. Kungoti v eni skupini. Startu so prisostvovali odlični zastopniki javnega in kulturnega življenja, med njimi: pokrovitelj ljubljanskih prireditelj župan mestne občine mariborske g. dr. Lipold, sreski načelnik g. dr. Senekovič in drugi.

Za glavno dirko kolesarjev se je prijavilo 38 dirkačev, od katerih je startalo 24. Tekmovalna proga je bila dolga 24 km in je bil prvi prišel na cilj, ki je bil pri Babičevi gostilni v Košakih, naš odlični dirkač Štefan Rozman (Železnikar), ki je prevzeli progo v času 40 minut in 11 sekund; 2. Josip Šunko (Žel.); 40:11.6; 3. Andrej Kogler (Perun) 40:12; 4. Henrik Lozinšek (Žel.); 40:27; 5. Adolf Smeš (Žel.); 41:26; 6. Štefan Lukač (Perun-Pesnica). Starine so predirkali na 5 km dolgo progo in si je klubsko prvenstvo priboril Branjo Nabergoj (Perun maticia) v času 10:13.7; 2. Franjo Kumere (Perun Tezno) 10:13.8; 3. Alojz Kukovec (Perun Sv. Peter) 10:14.4; 4. Anton Močnik (Perun maticia); 5. Franc Vrabl (Perun maticia) 10:16.15; 6. Avgust Lačen (Perun maticia) 10:16.10.

Za motociklistično dirko se je prijavilo 14 tekmovalcev, od katerih je startalo 10. Tekmovalna proga je znašala 10 in pol km. Dirka se je končala z velikim presenečenjem in si je prvo mesto priboril Stane Sevnik (Hermes Ljubljana) v času 8 minut, 21 sekund in tri petinke; 2. Ivan Beranič (Perun) 8:42; 3. Franjo Babič (Perun) 10:05; 5. Hinko Čerč (Motoklub Maribor) 10:58.

Po končani dirki se je vršil skupen pohod vseh udeležencev in članov (Peruna) z godbo na čelu po mariborskih ulicah, in sicer je krenil sprevod po Tomšičevem drevoredu, Ciril-Metodovi ulici-Maistrovi ulici-Korošičevi-Trubarjevi-Gregoričevi-Strossmayerovi ulici-Koroški cesti-Glavni trg-Tattenbachovi. Kopalški ulici-Aleksandrovi cesti na verando pivovarne »Uniona«, kjer se je vršila slavnostna seja.

Slavnostno zborovanje je otvoril požrt.

Tekmovanje za lahkoatletsko prvenstvo Maribora

Protokoli petek se je pričelo na igrišču SK Železnikarja ob Tržaški cesti letošnje tekmovalstvo za lahkoatletsko prvenstvo Maribora, ki se je končalo včeraj dopoldne. Tekmovanja so se udeležili lahkoatletci vseh mariborskih klubov, in sicer SK Železnikar z 32 atletih, SK Maraton z 18 in SK Rapid z 12 atletih. Prireditelj je navede dobro uspela in so se dosegli izvrstni rezultati, med njimi tudi novi mariborski rekordi. To so že prvi uspehi novih lahkoatletskih naprav na igrišču SK Železnikarja, ki se lahko vrtijo med najboljšimi v naši državi. Tekmovanje samo je poteklo brezhibno in v

vzornem redu za kar gre zasluga sodniškemu zboru, v katerem so sodelovali gg. dr. Jetman Pilser, Smerdalj, inž. Sieberer, Perme, Bačnik in Bergant. Tudi obisk prireditelj je bil zadovoljiv, dasi je včeraj dopoldne dežev no vreme oviralo tekmovalstvo. Skupno je SK Železnikar dosegel 9 prvih, 6 drugih in 8 tretjih mest, kar je dokaz, da ima SK Železnikar v svojih vrstah najboljšie atlete; SK Rapid je dosegel 4 prve 7 drugih in 6 tretjih, SK Maraton pa 4 prvih, 4 drugih in 3 tretjih mest.

V posameznih disciplinah so bili dosegli naslednji rezultati:

Tek 100 m: 1. Stropnik (Z) 11.4; 2. Mühleisen (R) 11.6; 3. Monderer (R) 11.7.

Tek 200 m: 1. Mühleisen (R) 23.9 (nov mariborski rekord); 2. Venuti (Z) 24.5; 3. Monderer (R) 24.6.

Tek 400 m: 1. Mühleisen (R) 54.2; 2. Hofer (R) 54.8; 3. Ledinek (Z) 57.

Tek 800 m: 1. Hofer (R) 2.05 (nov mar. rekord); 2. Mühleisen (R) 2.08; 3. Murav (Z) 2.07.

Tek 1500 m: 1. Kangler (M) 4.30.8; 2. Hofer (R) 4.36.8; 3. Struel (M) 4.45.8.

Tek 500 m: 1. Gangler (M) 10.52.2; 2. Podpeten (Z) 17.44.1; 3. Hoš (M) 18.00.1.

Tek 10.000 m: 1. Kangler (M) 35.52.3; 2. Hoš (M) 37.47.

Stateta 4x100 m: 1. Rapid I. 46.8 (nov mar. rekord) 2. Železnikar II. 49.4; 3. Maraton. Prva stateta SK Železnikarja, ki je pri zadnji predaji vodila je bila diskvalificirana, ker je zadnji tekač zgubil palico.

Skok v višino: 1. Davidovič (Z) 1.65; 2. Kranjčič (Z) 1.60; 3. Musnik (R) 1.60.

Skok v daljino: 1. Černeč (Z) 6.27; 2. Monderer (R) 6.14; 3. Urbanek (Z) 6.01.

Skok ob palici: 1. Čelhar (Z) 3 m; 2. Radolavski (M) 2.90; 3. Radič (R) 2.90.

Troskole: 1. Stropnik (Z) 12.41 (nov mar. rekord); 2. Černeč (Z) 12.40; 3. Kleut (Z) 12.12.

Met krogle: 1. Kleut (Z) 11.97 (nov mar. rekord); 2. Vidic (M) 11.58; 3. Hlade (Z) 10.98.

Met kopja: 1. Verbošt (M) 44.99; 2. Kleut (Z) 43.87; 3. Musnik (R) 41.70.

Met diska: 1. Čelhar (Z) 34.45; 2. Radič (R) 34; 3. Hlade (Z) 32.36. Čelhar je vrgel izven konkurence 37.88 kar bi bil nov mar. rekord.

Met kladiva: 1. Gujnik (Z) 38.18 (nov mar. rekord); 2. Vidic (M) 29.62; 3. Čelhar (Z) 28.78.

110 m. zapreke: 1. Urbanek (Z) 18.4 (nov mariborski rekord); 2. Monderer (R) 18.7; 3. Musnik (R) 20.1.

Drobne novice

— Teniški dvoboj ATK Zagreb : SSK Maribor, ki se je včeraj vršil na igrišču Maribora, se je končal z zmago Zagrebčanov, v razmerju 6 : 1. Edino zmago za Mariborčane je dosegla gospa Brada Voglarjeva, ki je po dramatični borbi porazila odlično Mitičev 9 : 7, 3 : 6, 6 : 2.

— Tri zmage SK Železnikarja. Včeraj so nogometaši SK Železnikarja izvojevali tri lepe zmage. Prvo moštvo je porazilo varžadinsko Slavijo 5:2, starejša garnitura je v Poljčanah porazila moštvo Boča 3:2, junorji pa so premagali Rapidoje juniorje 5:2.

Smrt zaslužnega moža

V Teznu pri Mariboru je umrl v visoki starosti 86 let g. Martin Kumere iz St. Jurja ob juž. žel. Rajni se je izučil kovaške obrti že leta 1870 pri kovaškem mojstru Gobou Antonu v St. Jurju. Ker pa je tiste čase primanjkovalo živinozdravnikov in je za takratne razmere bila v Teznu šolska bolnica za živino, se je podjetni ukazal mladi Kumere podal leta 1871 v to šolo, ki je za tedanje razmere vzgajala podeželske živinozdravnike. To šolsko bolnico v Teznu je vodil profesor dr. Pleiweis iz Ljubljane. Leta 1876 se je Kumere vrnil v svoj rojstni kraj Sv. Jurj ob juž. žel. kjer je začel vršiti samostojno svoj živinozdravniški poklic. Kmalu si je pridobil sloves daleč na okrog, posebno ker je radi svojega blagega srca zelo red pomagal in »sprejemale« pri šibkejših slojih. Rajni Kumere je nad pol stoletja sodeloval tudi kot eden najmarljivejših članov požarne bratstva v St. Jurju. V visoki starosti se je ob priliki nekega požara ponesrečil, da mu je zmečkal desno roko in so mu njevoj poročni prstan je z operacijo mogli odstraniti. Na svojega plemenitega vzgojitelja dr. Pleiweisa, ki mu je dal praktične sposobnosti za izvrševanje živinozdravniškega poklica in mu vsepol kremeniti značaj, ter strogo narodno smernice, se je vedno s hvalečnostjo spominjal. Zato je bil tudi celo življenje vedno zavezan in veren Slovenec. Sliko svojega vzgojitelja dr. Pleiweisa je imel vedno na steni v svoji sobi in še v zadnjih dnevih svojega življenja mu je bila ta slika največja uteha.

Ko se je rajni Kumere zaradi visoke starosti in boleznij v letu 1930 odrekal svojemu pokliou, se je preselil k svojememu sinu. Toda njegovi prijatelji in domačini so ga težko pogrešali in so do zadnjega bodili še vedno k njemu po nasvete.

Vse svoje otroke je vzgojil v narodnem duhu in jim vsepol veselje do dela in življenja. Sin g. Franjo Kumere, posestnik na Teznu pri Mariboru pri katerem je rajni Kumere zadnja leta živel, je znani ključevničarski mojster in obrtniški organizator ter strokovni učitelj v Mariboru. Sorodnikom naše iskreno sožalje, rajnemu Martinu Kumercu pa bo med našim kmečkim ljudstvom ohranjen najlepši spomin.

— Pri zaprtju in motnjah v prebavi vrzeli zjutraj na prazen želodec čašo prirodne Franco-Jožefove grenčice. Registrirano od ministrstva za soc. otliko in nar. zdravje S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

MALI OGLASI

RAZNO

Kupim silovno pohištvo vseh vrst, plačam takoj. Naslov v upravi »Večernika«. 3390

Žima, volna, afrik, madrace, vložke, otomane, stole vsakovrstne nudi najceneje Novak. Vetrinjska 7, Koroška 8, Maribor. 3389

Eleganten črn voz (kočija) ter močan voz na peresih prodam zelo poceni. H. Potrč, mesar, Tezno, Maistrova ul. 10 pri Mariboru. 3394

STANOVANJA

Solidnega gospoda sprejemem na dobro hrano in stanovanje. Poseben vhod, Taborska 11/E, Maribor. 3393

Gospoda sprejemem na hrano in stanovanje. Frankopanova ulica 23, pritličje, Maribor. 3392

IV. „Mariborski teden“ 3. — 11. avgusta 1935

Revija nacionalne produkcije. Tekstilna razstava, splošna industrijska, velika obrtna, vinska, vrtnarska, fotoamaterska, promotivna, turistična itd. Velika razstava slovenske umetnosti. V III. obzorniku in skalane tekme na Mariborskem otoku. 50% popust na železnice od 1.—15. VIII. 1935.

Prodaja živil

Na podlagi razpisa Kraljevske banke uprave dravske banovine v Ljubljani z dne 7. junija 1935 odreja mestno poglavarstvo v takojšnjo izvršitev sledeč:

Za zavijanje in vkladanje živil v obče se sme za bodoče brezizjemno rabiti samo bel, čist, nepopisan in netiskan papir oziroma take papirnatne vreče. Pri vporabi papirnatih vreč je prepovedano v iste pihati. Droži in kvas je

Drobiž iz mesta in okolice

—m Mariborski muzej bo za časa Mariborskega tedna odprt od 8 do 12 in od 14 do 18.

—m Pod avto sta prišla v nedeljo zvečer pri Pesku v Radvanju zakonca Franc in Ljudmila Nedeljko, ki so ju občutno poškodovana prepeljali v tukajšnjo bolnišnico.

—m Usodne posledice kopanja. V Orenševcih je pri kopanju 14 letni dijak Martin Radula zadel v neki predmet ter se hudo ranil. Nastalo je zastrupljenje krvi, kateremu je ubogi mladenič podlegel.

Za časa Mariborskega tedna

VELIKI KAVARNI
dnevno
KABARET KONCERT PLES

—m. Starši bodite previdni! Posestnikov sin, 4 letni Karol Cer v Kovačevcih je popil iz neke steklenice požirek ocatne kisline. Deček si je požgal sluznice v ustih in je le sreča, da so fantikovo nesrečo pravčasno opazili starši, tako da so ga rešili sigurne smrti.

—m. Usodne posledice šale. V Ocincu so pri posestniku Bučuku mladi žito s strojem in je pri delu pomagal tudi 33 letni Robert Stof. Nenadoma mu je vrgla neka žena v šal snop žita v glavo. Ko se je Stof nameraval izogniti, je dobil desno roko med kolesje stroja. Odtrgalo mu je kazalec in sredinec, ostali prsti po so hudo zmečkani.

—m. Spopad. Pri Devici Mariji v Brestu sta popivala po raznih gostilnah 20 letni delavec Martin K. in 29 letni mesarski pomočnik Franc V. Ko sta bila oba že precej natrpana, sta se sprila in je K. z žepnim nožem prizadljal Franc V. zabodil v hrbet in roke. V. pa je odtrgal od nekega plota lato ter udrihal z njo po glavi svojega »prijatelja«. Za spopad so izvedli tudi orožniki, ki so oba naznanili državnemu tožilstvu.

—m. Domačije gorijo! Posestniku Francu Drozgu v Spodnjem Dupleku je zgorelo gospodarsko in stanovanjsko poslopje. Škoda znaša okoli 35.000 dinarjev. Sumi se, da je ognj zanelila zlobna roka.

—m Kokoške izginjajo. Posestnika Antona Medveška v Dogašah so preteklo noč obli-

dovoljeno po določbi člena 210 pravilnika k živilskemu zakonu zavijati edino le v pergamentni papir. Onim trgovcem in prodajalcem živil, ki imajo morda še zaloge barvanega ometnega papirja in takih vreč, dovoljujem rok 14 dni za nabavo predpisane zavijalnega papirja in vreč. Kdor se pregreši zoper določila zgorajšnjega razglasa se kaznuje po predpisih § 22 in 23 zakona o nadzorstvu nad živil, oziroma § 68 zakona o notranji upravi.

Druga žrtev Drave

V nedeljo zvečer so se v nekem čolnu odpeljale s Pristana po Dravi štiri osebe. V bližini Benetk pa se je čoln nenadoma prevrnil. 23letni brezposelni ključavničarski pomočnik Rihard Mežner je kmalu izginil v valovih in utonil, ostali trije pa so se rešili.

GRAJSKI KINO Danes ponedeljek zadnji dan največje veselolige z Anny Ondro v glavni vlogi. Kot njen partner ljubljene žena Adolf Wohlbrück

»ZAMENJANA NEVESTA«
Zabava in smeh! Globoko znižane cene. Sledi opereta »Rože z jugac.

Trije veliki vlomi

Maribor, 5. avgusta. Ko so davi prišli uslužbeni manufakturne trgovine g. Antona Poša na Aleksandrovi cesti in sosedne trgovine urarja Knezarja poprej Kiffmann so našli vse blago razmetano. V dobi od sobote zvečer do danes zjutraj so obiskali od trgovini doslej še neznani vlomilci. Policija pod vodstvom višjega nadzornika detektiva Čanjša je takoj pričela s preiskavo in je dognala, da so vlomilci vdrli iz Cafove ulice na dvorišče prišli od tam v klet in od tod iz kleti napravili skoki strop veliko luknjo, skozi katero so se splazili v Poševo trgovino. Tu so razmetali vso konfekcijo in drugo blago. Koliko je škode bodo dognali šele po končani inventuri. Vlomilci so morali dobro poznati lokalne razmere, ker so našli skrivna vrata, skozi katera so prišli v sosedno Knezerjevo urarno. Tam so se najprej lotili velike železne blagajne, ki pa je niso mogli navrtati. V blagajni je bila precejšnja vsota denarja. Pač pa so prebrskali vse predale ter odnesli razne zlatnine za 50.000 Din.

Tretji večji vlom je bil izvršen v pretekli noči v župnišču v Mariboru. Vlomilci so odnesli tam ročno blagajno z 2.000 Din, kaplana Babiču pa 1.000 Din vredno kolo.

Svinjski sejem v Mariboru

— Na zadnji živalski sejem je bilo prignanih 94 vlov, 286 krav, 28 bikov, 38 juncev, 106 telet, 146 konjev in 17 žrebet. Vsega je bilo prignanih 715 glav, prodanih pa je bilo 219 glav. Cena volom je bila 2.— do 3.25, kravam 1.50 do 3.—, bikom 2.25 do 3.—, juncem 2.50 do 3.—, teletu pa po 2.25 do 3.50 za kg žive teže. Konji so se prodajali po Din 400.— do 3.000 Din komad, žrebeta pa po 450.— do 550.— Din za komad. Svinj je bilo pripeljanih 86, prascev 97. Skupaj je bilo pripeljanih 133 rincev, prodanih pa je bilo 41. Cena prascev stari od 6 do 12 tednov je bila 35.— do 90.— Din za komad, pršutarji po 4.— do 5.—, debele svinje po 5.50 do 6.—, plemene svinje pa po 4.— do 4.50 za kg žive teže.

K večnemu počitku bomo položili gospoda

Antona Gvajca

profesorja v pokoju in akademskega slikarja

v torek, dne 6. avgusta 1925 ob 16. uri iz kapelice mestnega pokopališča na Pobrežju v Mariboru.

Sv. maša zadušnica bo darovana v sredo 7. avgusta ob 8.30 v frančiškanski župni cerkvi.

Maribor, 5. avgusta 1935.

Gvajc Ida, svakinja.

SLUŽBE

Trgovskega pomočnika popolnoma vsega manufakturnista in praktičanta za trgovskega pomočnika sprejmem Nabavljajna zadruga uslužbenec državnih železnic v Ljubljani. Predpogoj absolvirana dvorazredna trgovska šola. Prošnje naj se naslovijo na imenovano zadrugo v Ljubljani Masarykova cesta št. 17 do 10. avgusta 1935 3396

NEDREMNINE

NOVA ZGRADBA soba, kuhinja, vrt 17.000 Din. Posestvo 4 oravov, hiša, hlev 25.000. Gozdno posestvo 36 oravov s hišo in milnom 65.000. Stanovanjska hiša z delavnico, mizarskimi stroji 35.000. Hiša v centru, 8 stanovanj, lokal, vrt 165.000, krasna vila v Ljubljani, 6 sob, vrt 225.000. Posredovalnica »Rapid«, Maribor, Gosposka 28. 3393

Inserirajte v našem listu!

Ludvik Wolff: 65

BOGINJA DOBROTE

ROMAN

— V svojem potnem listu imam teden vizum, — je odgovoril Harland. — Čez tri dni, meglenega novembra, s tega jutra ob sedmih se je ustavil pred umobolnico Eppingen voz s tremi oporoženimi vojakmi. Vrata so jim odprli, ker si ni upal ugovarjati. — Kje je ravnatelj? — je vprašal Eppingen, ki je že vedel, da ob tej razni ravnatelja ni v zavodu. — Odešel je z vojakmi k asistentu dr. Schöhl hornu. — Naročeno mi je asistirati nekoga Harlanda, ki se skriva v vašem zavodu in hlini blaznost. — Blaznost hlini? — je vprašal doktor Schöhlhorn presenečeno in takoj je bil pripravljen verjeti, ker se je nehoti spomnil Harlandovih odgovorov, ki so mu šli tako na živce. — Odvedite me k njemu, — je zapovedal Eppingen. — Ali vas smem prositi, da mi pokažete svoje listine, gospod poročnik? — Evo, odloka o aretaciji, — je izjavil častnik samozavestno in pomahal zdravniku pred nosom s počekanim, s mnogimi pečati opremljenim papirjem. Če bi bil dr. Schöhlhorn ugovarjal, bi ga bila po Eppingenovem naročilu dva vojaka zadrževala v pisarni, Eppingen bi bil pa odšel v Harlandovo sobo, ki bi jo bil lahko našel po tlornu, kakor ga je bila bila narisala Ingelena. Asistent pa ni ugovarjal, ker ga je preveč zanimal problem nesramnega simulant, ki bi ga bil lahko sam razkrinkal, če bi bil iskal vzroke svoje ogorčenosti nad Harlandom. Ingelena je stala kakor slučajno pred Harlandovo sobo. V spremstvu svojih vojakov in mladega zdravnika je prišel Eppingen v sobo in aretirat Harlanda, ki se je delal presenečenega ter na vse načine dopovedoval poročniku, da je nedolžen. — Pred mano se ni treba delati nedolžnega, dragi moj, — je dejal Eppingen osorno in dal odvesti Harlanda. Dva vojaka sta odvela Harlanda, tretji je pa odnesel že prej pripravljen kovčeg. Brez vsakih ovir so prišli na cesto, Eppingen se je pa že prej prijazno poslovil od postrežljivega asistenta. Pred umobolnico je poslal dva vojaka domov, kakor da ju ni potrebuje več. Tretji, najzanesljivejši, ki mu je Eppingen vse povedal, je pa sedel k šoferju. Avto je odpeljal. Harland je željno vzdihl megle in srak svobode in se globoko ganjen oziral na hiše, hiteče mimo. — Hvala, — je zašepetal in stisnil Eppingenu roko. — Ali ni to sramota? — je dejal mladi častnik zaničljivo, — da je kaj takega zdaj v Nemčiji mogoče? Čez deset minut je velel ustaviti in odslužil je šoferja. Izginili so v megli. Nekaj časa so hodili peš, potem so pa sedli v drug avto, ki naj bi jih odpeljal do Ingeleninega stanovanja. Vojaka sta odpuščala. — Počakajte tu, da pride Ingelena, — je dejal Eppingen in odvel Harlanda v sobo pokojnega podpolkovnika Görtza. — Čez pol ure mora biti tu. Njena služba je bila končna ob sedmih. Sam se odpeljem domov, da se preoblečem, potem bom pa pričakoval vas in Ingeleno pred Anhaltskim kolodvorom. Na svidenje, gospod Harland. — Dovolite, da se vam še zahvalim, gospod Eppingen. Štortli ste mi največje uslugo, kar jo more storiti človeku. Vrnili ste mi prostost. — Hvala vam za današnjo prostost, — je vzkliznil mladi častnik brez logične zveze vzpodbujen samo po besedi prostost. — Ne govorite tako, gospod Eppingen. Tudi vi in z vami mnogi drugi bodete nekega dne spoznali, kaj je svoboda. Potem pa morda svobode ne bo več. Eppingen se je obrnil k vratom. — Kolikor sploh morem, se vam zahvaljujem, — je nadajeval Harland. — Za vašo bodočnost je poskrbljeno. Vse drugo vam bo povedala gospodična Görtzova. Eppingen je zmahnil z roko v znak, da hvaležnost odločno odklanja. — Slednjič mi še dovolite izreči vam svoje najiskrenejše čestitke. Glas se mu je tresel. — Dobite idealno ženo. Ljubite jo! Mladi častnik se je začudil čestitkam ob tel uri. Priklonil se je in odšel. Harland je sedel v kot, da bi končno uredil svoje račune. Prihitela je Ingelena, ga objela v nepopisljivi radosti ter zajecjala med sme hom in jokom: — Oh, kako srečna sem, kako srečna sem! — Hvala, Ingelena, hvala! — Zdaj se hitro pripravi na pot. V petih minutah bom pripravljena. Potem se odpeljemo na kolodvor. Ah, kako rada bi, da bi bila že onstran meje. — Oditela je v svojo sobo. — Zdaj pride najtežji trenutek, je čutil Harland in s strahom je čakal, da napoči ta trenutek. — Sem že pripravljena, gospod Harland. — Časa je še dovolj. Sedite, Ingelena. Rad bi vam nekaj povedal. — Ali bi ne mogla govoriti spotoma, gospod Harland? — Ne, to mora biti tu. Prosim vas, Ingelena. Sedla je pod vtisom nejasne slutnje.

Čez noč v Kölnu

Nobenih utrdb na nemški strani — Kar naprej skozi Aachen

Ljubljana, 5. avgusta.

Sedmi dan našega potovanja se je nagibal k večeru, ko smo se ustavili najprej na belgijski in potem na nemški meji, da opravimo običajne formalnosti. Precej dolgo pot smo že imeli za seboj, saj smo prevozili prvi dan 367, drugi 393, tretji 445, četrty 191, peti 69 šesti 120, sedmi 388 km. Ko takole pobirali pod noge kilometre po asfaltiranih cestah, te obide želja, da bi potoval kar naprej, dokler bi se ne naveštal škoda, da ima človek v življenju tako malo časa za druge potatbe, razen vsakdanjega kruha, da mu vzame borba s tem toliko moči. Tisti, ki imajo časa še preveč, pa ne potujejo radi. Kilometrov smo imeli za seboj že toliko, da bi se jih človek ustrašil, če bi jih imel pred seboj, kajti tja, kjer ti je pot iz Ljubljane do Breda ali do Novoga mesta pretrse košči, da imaš za ves teden vožnje dovolj. Znanj po svetu se ti pa kilometrov ni treba bati, saj večinoma niti ne čutiš, da se peljaš, tako ravne in gladke so ceste.

more seveda zelo drago, toda človek ne sme vedno računati v naši valuti. Marka v Nemčiji še daleč ni to, kar je pri nas 16 ali 17 Din. Dve postelji sem imel v lepi snazni sobi in sam vrag ma je zmotil, da sem si izbral slabšo, čeprav je bila še vedno mnogo boljša, kakor postelje po hotelih recimo v Innsbrucku ali Bruslju.

Zjutraj smo vstali zgodaj, ker bi si bili radi ogledali vsaj katedralo. Bila je nedejja, vreme mrzlo in vetrovno. Že zvečer so naši fantje veselili obrazov satrjevali, da je v Kölnu mnogo lepših deklet, kar je za Nemčijo izjema. Dveh kar ni držalo v hotelu, morala sta še malo na nočno promeno. Katedrala v Kölnu je dobro znana tudi mnogim slovenskim romarjem, ki so stali pred vojno radi romari v Keimoraju, kakor je nazivalo naše pobožno ljudstvo veliko nemško mesto ob Rheinu. Zgodovina nam pripoveduje, da je še Engelbert Šveši zasnoval načrt zgraditi na kraju, kjer je

Bližnja Aachna je belgijsko - nemška meja. Na obeh straneh smo opravili hitro in še je šlo naprej po nemški zemlji. Proboh iz ene druge države skoraj ne opaziti, ker med Belgijo in Nemčijo v posledcu reda in snage še daleč ni tako velike razlike, kakor med Francijo in Belgijo ali Švico in Francijo. V Nemčiji so ceste še lepše tlačkane večinoma s drobnimi kockami, štrike in ravne. Nobenih utrdb nismo videli po obmejnih grčih. Morda jih znajo Nemci bolje skriti ali pa jih sploh ne grade, ker se pripravljajo za morebiten napad ali obrambo kakor drugače. Dobili smo vtis, da polagajo Nemci mnogo večjo važnost na gosto mrežo dobrih cest in na motorizacijo svoje vojske, kakor pa na trdnjave. V Aachnu, prestolnici cesarja Karla Velikega, v tem starem mestu, kjer so kronali nemške kralje, sedeže pruske renske province, v mestu, ki šteje zdaj 166.000 prebivalcev, se nismo utegnili dolgo pomuditi, čeprav bi bili tudi tu našli marsikaj zanimivega. V Aachnu je umrl in bil pokopan Karol Veliki. Tu je tudi svetovno znano zdravilišče, 33 zdravilnih vrelcev (blizu 75°). Mutilo se je nam naprej, želodci so nas že opominjali, da je čas večerje, a do Kölna je bilo še precej daleč. Dobro tri ure smo se vozili od meje do cilja in noč je že bila, ko smo prispeli v Köln. Tu je naš potni maršal drugič in zadnjič na vsej dolgi poti najel splošno, avtomobil, da je vozil pred nami do hotela.

Naša starejša generacija je morala tako globoko poseledati v nemško kulturo, da so ji glavna nemška mesta, njihova zgodovina in njihove znamenitosti v splošnem znane. O Kölnu imamo tudi obširno literaturo in pristna slovenska iznajdljivost je dala temu lepemu mestu ob Rheinu ime Keimoraj. Lepo se sicer slisli to ime in podkovanost v oblikovanju lepo zvenečih imen je treba priznati tistemu, ki je pretvoril Köln am Rhein v Keimoraj, toda Nemci mu ne morejo biti hvaležni, saj bi jim tudi mi ne bili, če bi nam tako po svoje spetili Ljubljano. Če silišmo pri nas ime Köln, mislimo, takoj na znamenito katedralo in na kolinsko vodo. Oboje po pravici slovi — si parva licet componere magnis — toda po Reimnu, Bruslju, Gentu in Louvainu nas Köln s svojo katedralo ni mozel očarati, čeprav je po nemških virih na kraških romanskih cerkvah najbogatejše mesto sveta in se s kolinsko vodo ne da primerjati nobena druga voda. Vajeni smo gledati vse nemško skozi posebna blagohotna in povečevalna očala, kar pa ni vedno prav. A ura je bila že pozna, naša ležnega želodca gre pred ono radovednih očih in zato je nam bilo vsem prav, da se nes zapotljali kar naravnost pred hotel, kot naše v neposredni bližini glavnega kolodvora in katedrale, da smo se lahko zjutraj orientirali brez vsakih vodikov. Sicer pa daleč od hotela nismo šlihi, deloma zato ne, ker že zopet ni bilo časa, deloma nam pa stopinje niso bile varne. Zideci v takem vele mestnem labirintu, potem ti pa sopo zapirajo ti vsak potnik že na nosu bere, da si stric iz tuje dežele.

Dejal bi, da se pozna že na cestah, da si stopiš na nemška tla. V hotelu »Hoff am Hofen« sta se nam takoj predstavila nemška točnost in red. Posod drugod je bilo bolj ali manj po domače tudi glede hrane in postelje, tu pa kakor ura vse odrezano in odsekano na oster rob, postrežba brezhibna, o redu in snagi bi bila pa odveč vsaka beseda. V Nemčiji si in kot tuječ boš težko doživljal, da bi z vso nemško vestnostjo ne pazili, da odneseš s seboj čim ugodnejše vtise. Prvi hotel je bil na naši poti, kjer ni bilo samo napisano, da imajo sobe toplo vodo, temveč je toplo voda res tudi tekla. Drugod je sploh ni bilo, ali pa je bila sodeč po pipah, toda tekla ni. Hotel, kjer smo prenočili, je med manjšimi. Sobe so po 8-5 mark, zajtrk 1.50, čaša vina ali piva 0.50 (8 Din), kar je za naše raz-

Moskva — severni tečaj — San Francisco

Najdrznejši polet, kar jih pozna zgodovina letalstva, je tvegala sovjetski letalec

Sovjetski letalec Levanevski, Levčenko in Bajdukov so se dvignili v soboto ob 6.30 z letališča v Moskvi na pot preko severnega tečaja v San Francisco. Njihovo letalo »O 25« ima motor 990 HP in tehta 25 ton, letalski radij znaša 8.100 milj. Pot do San Franciscosa je dolga 6250 milj in Levanevski jo je hotel preleteti v treh dneh. V soboto popoldne je bil še za Edlilam morjem in vse je bilo v sadi, ko je naenkrat opazil, da mu oče in tista prehitro odteka. Zato je obrnil in se s svojima tovarišema zvečer vrnil na letališče. Čim bo ta defekt v letalu odstranjen, karne Levanevski znova na pot. Vreme je bilo ugodno in ugodni veter je pomagal letalcem, da so leteli s svojim težko natovorenim letalom 40 km hitreje, kakor bi leteli sicer.

Rusija se je za ta polet temeljito pripravila. Ledolomilec, ki so baš skoraj vel na severni morski poti, dan za dnem poročajo, kakšno je vreme in kakšni vetrovi pihajo nad kraj, ki jih bo moralo letalo preleteti. Iz New-Yorka je odpotoval iz tehničnega oddelka Amtorga v dolino reke Mackenzie ing. Solkojev, v Seattle pa ing. Varanjan, da ukrepa vse potrebno za polet čez te kraje. Oba pošiljata letalen poročila, v katerih popisujeta progno, obenem za polet.

Kaj vemo o severnem tečaju, ki ga hoče preleteti ruski letalec? Praktično je to za polet v prvi vrsti najkrajša pot, ki se da preleteti med Rusijo in Ameriko. Ta pot vozi Moskvo s San Franciscom skoraj v ravni črti. Najnevarnejše bo leteti nad neskončnimi ledenimi pustinjami Severnega ledenega morja. To morje pokrivajo vse leto ledena gora. To pa ni ledena ravnina, kajti led se korni, ena gora se zareže v drugo in primrzne v nji, da postane še večja, med njima pa nastanejo globoke razpoke. Na hrpavi površini ledenih gor najde veter dovolj odpora, da jih žene naprej. Tako se pomikajo ledene gore v vseh smereh. Tudi pri majhni hitrosti razvijajo veliko moč in razbijajo vse, kar se jim postavi na pot. Španen je po svoji vožnji s letjo »Frank« opisal to ledeno revolucijo in pravi, da bi jo lahko primerjali s potresom. Led poka s tobnjem, podobnim ormenju.

Toda Robert Peary pravi, da središče tega pokanja in plesa ledenih gor ni na severnem tečaju. Čim bolj se mu bližamo, tem mirnejši je led. Zaradi mirovanja ledu na severnem tečaju domnevajo, da je tam mogoče brez podvodnih in nadvodnih otokov. Led se pomika deloma proti jugu, kjer se stopi. Škotski trdi da gre vanko leto v Atlantik 20.000 kubinih kilometrov ledu. Od Behringove ožine se pomika led šest let proti Spitzbergom tako, da so nad 70 let stare ledene gore v Severnem ledenem morju redke. Amundsen je opisal severni tečaj kot kraj, pokrit popolnoma s ledom, kjer se ne vidi niti kaplja vode. Toda Amundsen ni videl severnega tečaja v najburnejšem polarnem letu. Drugi raziskovalci trdijo, da so našli v neposredni bližini tečaja razpoke in luknje v ledu, skozi katere je bruhala morska voda. Ruski letalec se je že dolgo pripravljaj na polet. Temeljito je preučil razmere na Zemlji Franca Jožefa, na Novi Zemlji ter na Kar-skem in Barensovem morju. Ta polet lahko smatramo za najdrznejši, kar jih pozna zgodovina letalstva. Postov polet okrog sveta, ali Dalbow polet z eskadrilo v Ameriko ni nič proti temu, kar hoče doseči sovjetski letalec. Tudi najdrznejši poleti so vodili dolnej večinoma nad obfjudenimi kraji ali nad morji, kjer lahko letalci v primeru nesreče vsak čas pritihi na pomoč parnik. Sovjetski letalec bo pa moral leteti nad ledeno pustnjo, kjer kraljuje samo smrt. Severno od Zemlje Franca Jožefa je na vseh zemljepisnih točkah, stanju valov, ledu in zraku. Kapitan ledolomilca Ušakov je prepričan, da se bo ta polet posrečil. Razen »Sadka« bosta pošiljala poročila ledolomilca »Jermak« in »Krasine« ter meteorološke postaje na obali Severnega ledenega morja, ki jih je 40. Mnogo manj bo poročil z druge obale, iz Kanade in Aljasko.

Prvi ki je letel na severni tečaj, je bil leta 1925 nesrečni Roald Amundsen. Toda on ni dosegel tečaja, vrnil se je in pustil

eno svojih letal na ledu. V naslednjem letu je preletel severni tečaj Byrd. Takoj za njim sta ga pa preletela Amundsen in general Nobile z zrakoplovom »Norge«. Sledil je Wilkinsov polet čez severni tečaj in drugi polet generala Nobilea z zrakoplovom »Italia«, ki se je pa končal zelo klaverno.

BYRD

Sovjetski letalec imajo najugodnejše pogoje za zmago nad severnim tečajem. Na razpolago imajo severno pot s njenimi razdopostajami in ledolomilci, poleg tega so pa vajeni poletov visoko na severu, kjer zasledujejo divjačino, iščejo ledolomilec poti in rešujejo brodolomce. Sedanji polet je pa prvi sovjetski polet na severni tečaj in prinaša novosti, ki mu dajejo značaj ne samo najnevarnejšega, temveč tudi najtežjega poleta. Ta polet se ne bo nič manj, nič manj na obali ledenega morja, temveč v Moskvi in San Franciscu. Ruski letalec hoče s tem dokazati, da bo redni zračni promet po najkrajši poti med Rusijo in Ameriko mogoč. Še zdaj je od tega poleta odvisno, kdaj bo Rusija otvorila redno progno čez severni tečaj. To namreč trdi sam Otto Schmitt, vodja ekspediciije »Čeljustina«.

Sovjetski letalec pa ne pokaže naravnost na Aljasko, temveč kar na drugi polovici zemeljske obale spet nad nemane kraje, nad takozvani nedostopni pas. In leta ne bo samo, da bi letel, temveč njegovi spremljevalci bodo tudi nad severnim tečajem merili, proučevali in zapisovali. In tu je druga napoved prof. Schmitta. Čez nekaj let usta-

mo najnevarnejšega, temveč tudi najtežjega poleta. Ta polet se ne bo nič manj, nič manj na obali ledenega morja, temveč v Moskvi in San Franciscu. Ruski letalec hoče s tem dokazati, da bo redni zračni promet po najkrajši poti med Rusijo in Ameriko mogoč. Še zdaj je od tega poleta odvisno, kdaj bo Rusija otvorila redno progno čez severni tečaj. To namreč trdi sam Otto Schmitt, vodja ekspediciije »Čeljustina«.

AMUNDSEN

Toda Robert Peary pravi, da središče tega pokanja in plesa ledenih gor ni na severnem tečaju. Čim bolj se mu bližamo, tem mirnejši je led. Zaradi mirovanja ledu na severnem tečaju domnevajo, da je tam mogoče brez podvodnih in nadvodnih otokov. Led se pomika deloma proti jugu, kjer se stopi. Škotski trdi da gre vanko leto v Atlantik 20.000 kubinih kilometrov ledu. Od Behringove ožine se pomika led šest let proti Spitzbergom tako, da so nad 70 let stare ledene gore v Severnem ledenem morju redke. Amundsen je opisal severni tečaj kot kraj, pokrit popolnoma s ledom, kjer se ne vidi niti kaplja vode. Toda Amundsen ni videl severnega tečaja v najburnejšem polarnem letu. Drugi raziskovalci trdijo, da so našli v neposredni bližini tečaja razpoke in luknje v ledu, skozi katere je bruhala morska voda. Ruski letalec se je že dolgo pripravljaj na polet. Temeljito je preučil razmere na Zemlji Franca Jožefa, na Novi Zemlji ter na Kar-skem in Barensovem morju. Ta polet lahko smatramo za najdrznejši, kar jih pozna zgodovina letalstva. Postov polet okrog sveta, ali Dalbow polet z eskadrilo v Ameriko ni nič proti temu, kar hoče doseči sovjetski letalec. Tudi najdrznejši poleti so vodili dolnej večinoma nad obfjudenimi kraji ali nad morji, kjer lahko letalci v primeru nesreče vsak čas pritihi na pomoč parnik. Sovjetski letalec bo pa moral leteti nad ledeno pustnjo, kjer kraljuje samo smrt. Severno od Zemlje Franca Jožefa je na vseh zemljepisnih točkah, stanju valov, ledu in zraku. Kapitan ledolomilca Ušakov je prepričan, da se bo ta polet posrečil. Razen »Sadka« bosta pošiljala poročila ledolomilca »Jermak« in »Krasine« ter meteorološke postaje na obali Severnega ledenega morja, ki jih je 40. Mnogo manj bo poročil z druge obale, iz Kanade in Aljasko.

Prvi ki je letel na severni tečaj, je bil leta 1925 nesrečni Roald Amundsen. Toda on ni dosegel tečaja, vrnil se je in pustil

79 letnica Bernarda Shawa

Sloveni angleški pisatelj Bernard Shaw je izpolnil pred dobrim tednom 79. leto. Toda proti svoji navadi letos rojstnega dne sploh ni praznoval. Navadno je porabil to priloiko, da je znova dokazal svojo duhovitost, da je prepričal novinarje in svoje prijatelje, da je še vedno duševno in telesno šil in krepak, kakor je bil v mladih letih. Letos je pa tudi v tem življenju, izredno bistroumnom možu menda prevladala narava. Najbrž je končno zavrnil teko leto, ki jih ima za seboj že lepo število. Na predvečer svojega rojstnega dne se je odpeljal iz Londona v Hertfordshir, kjer ima krasno vilo. Tam se je zaklenil in naučilo slugi postaviti pod kap vsakega, ki bi hotel k njemu z namenom na uših, z ustnicami, stisnjenimi v obliki srca ali z rožami v rokah.

Nekaj svojih intimnih prijateljev je sprejel šele zvečer in jih pozdravil z dokaj žalostnim nagovorom, v katerem se je primerjal z Jeremijo. Citiral je vsi izreki iz sv. pisma, potem je pa pripomnil: »Ko izpolnite vi 79 leto, gojite samo eno željo, da bi drugi pozabili na vaše starost. Sicer so pa rojstni dnevi samo majhne živalice, ki se njih odbojanja tiče samo njihovih lastnikov. Danes držim te svoje živalice k sebi krepko na uzi in pri tej priliki sem si dal sam majhno darilec: Začel sem pisati novo gledališko izro-

BYRD

WILKINS

NORRIS

nove sovjetski meteorološki na severnem tečaju meteorološko postajo, kjer bodo stalno delali, kajti človeštvo, ki je že spoznalo, kakšen pili ima na vsemu v Evropi in Aziji ledeni zrak nad polarnimi kraji, stoji tik pred odkritjem vremenskih zakonov in bo lahko kmalu točno napovedovalo vreme. Sovjetski polet čez severni tečaj je tudi v tem pogledu opolnena pomena. Zato trdijo, da za vlada po vsem svetu zanj tako veliko zanimanje.

Tragedija ljubezni

Gerta Stuttmannova, edina hči profesorja Karla Stuttmanna s hamburške univerze, je potovala lani po Zedinjenih državah. Bilo ji je 23 let in hotela je spoznati svet. V New Yorku je navada sprejemati za hotelske vratarje mlađeneške prikupljive znanjosti. Gerta se je v enega zaljubila in vzela sta se. Čez nekaj mesecev je Gerta porodila in po ameriških običajih se je obrnila za pomoč na filmsko igralko, svojo rojakinjo Marlen Dietrichovo. Pomoč je prišla pravočasno da ji ni bilo treba plačati stroškov za pogreb, kajti otrok je umrl zaradi pomanjkanja, v katerem sta živila roditelja. Gertin oče zaradi prapovedi izvoza valut iz Nemčije ni mogel svoji hčeri poslati denarja. Hči pa ni obupala. Nič ne de, če nimava denarja, je dejala možu, bova pa živila v gozdu pod šotorom. In tako sta tudi storila. Prišlo je pa deževje in šotor ni več nudil varnega zavetišča njunemu otroku. V bližini je molela iz hriba ogromna cementna cev ostaneč že davno prekinjenega dela. Mlada zakonca sta z veseljem ugotovila, da je cev suha in naselila sta se v nji. Nekega dne je divljala zunaj silna neviha in naenkrat je voda iz zemlje zalila cev. Mož se je pravčasno rešil, ženo je pa pograbil tok in dobrih sto metrov od cevi so jo našli mrtvo.